

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐKÖZLÖNY ÉS 49-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
 Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
 Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
 Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Uj Chlopy?

Írta: BAKONYI SAMU országgyűlési képviselő.

Debrecen, szept. 25.

A hadügyminiszteri válság — furcsán — de szép csendesen lezajlott. Közjogi helyzetünk temérdek furcsasága között egészen megfelelő állapot, hogy ilyen fontos változás a magyar parlamentben csak annyi viszhangot kelt, amennyit egy-két bármily nagyjelentőségű, de válasz nélkül hagyott interpelláció adhat. Pedig az eset ugy általában, alkotmányjogi szempontokból, mint aktuális politikai jelentőségénél fogva, valóban sokkal nagyobb figyelmet érdemel.

A közös miniszterek kinevezésének gyakorlatban levő egész módja homlok-egyenest ellenkezik a parlamentáris kormányformán k összes alapelveivel. Sőt meg kell állapítanunk, hogy a parlamentárizmusnak a miniszterek kinevezésére vonatkozó szabályai arra a csodálatos képződményre, amivé a közösséget ügyek kezelése kifejlődött, nem is igen alkalmazhatók.

Kormányváltáskor a lelépő miniszterelnök ajánlja utódját. Ha a király ezt vagy mást — az alkotmányosság követelményei szerint a többség soraiból — az új kabinet megalakításával megbiz, miniszterétársait maga hozza javaslatba, természetesen — legalább normális viszonyok között — szintén a saját táborából. Ha pedig csak egyik vagy másik miniszteri tárca cserél gazdát, az utódra nézve szintén a kabinet fejének a javaslata lesz kineveztetésének első feltétele.

Ennek akkor is irányadónak kell lenni, ha nem kizárólag magyar, hanem közös miniszter kinevezése válik szükségessé, mivelhogy azt már csak mégsem lehet semmiképpen sem kétségbevetni, hogy a közös miniszterek egyuttal a magyar államnak is miniszterei. Ha pedig ez igaz, nem lehet elvitatni azt sem, hogy a közös miniszterek kinevezésére a magyar miniszterelnöknek ugyanazt a befolyást kötelessége gyakorolni, mint akermely más miniszteri tárca betöltésére.

Azt hiszem, nagyon nehéz volna a

miniszterelnök urnak őszinte feleletet adni arra az egészen jogosult kérdésre, hogy az új hadügyminiszter kinevezése alkalmából teljesítette-e ezt a kötelességet? Azt hiszem, sem ő, sem elődei nem teljesítették. De még ha akarták volna, sem igen állott módjukban teljesíteni. Egyszerűen azért, mert ő tőlük ugyan senki sem kérdezte, hogy vállalták-e miniszterétársuknak — a kiszemelt osztrák tábornokot. (Mert, hogy magyar embür az osztrák-magyar közös hadsereg kormányzatának az élére kerülhessen, arról ugyan szó sem lehet.)

Igy fejlődött ki aztán az az alkotmányellenes gyakorlat, hogy a magyar kormányra — megengedem az osztráknak is — egyszerűen ráoktroálják a mindenkori közös minisztereket, akiknek a politikáját aztán a magok parlamentjében, a magok felelősségével képviselniük kell.

Es itt kerül össze az általános alkotmányjogi szempontok mérlegelése, amelyek közül ezuttal csak épen ezt az egyet akartuk kiemelni, a hadügyminiszter-változás aktuális jelentőségével. A magyar kormány eddig képviselte a volt hadügyminiszter politikáját. Mondjuk, a katonai javaslatok előkészítésében tőle telhetőleg érvényesítette is a maga álláspontját. (Még a mai éles harcban sem akarjuk róla feltenni, hogy a magyar államiság követelményeit nem szívesen igyekezett volna a megvalósulás felé valamivel közelebb vinni.) Most aztán jön az új hadügyminiszter, aki ime arra szolidáris a magyar korimánnyal, hogy a helyét még el sem foglalta, máris siet kijelenteni előbb azt, hogy még nincs vele tisztában, magáévá teszi-e azokat a véderőjavaslatokat, amelyeket a magyar kormány olyan szívós ragaszkodással védelmez, hogy azoknak a parlament egész munkaképességét kész áldozatul hozni. Majd hozzá teszi, hogy ha parancsra, most el nem ejti a javaslatokat, majd a végrehajtás során fog azokon a saját meggyőződése szerint változtatni. (Ilyen is csak nálunk lehetséges!)

Ime tehát a leghevesebb harc köze-

pette megbukik az a hadügyminiszter, aki a harc tárgyát képező javaslatoknak a fő szerzője, akivel a magyar kormány egyetértett s most jön helyette a megkérdezése nélkül kinevezett új hadügyminiszter, akiről a magyar kormány tisztára még most sem tudhatja, hogy vajjon azokat a javaslatokkt, amelyekkel ő, a magyar kormány magát azonosította, amelyekért kész mindent kockárc tenni, teljesen magáévá teszi-e, vagy miképen módosítja? Más szóval, el kell vállalnia miniszterétársának olyan férfit, akiről nem tudja, hogy egyet fog-e vele érteni? Vagy talán nagyon is jól tudja szegény feje, hogy mindenesetre egyet kell vele értenie.

Ide jutottunk a közösügyes alkotmány lejtőjén. Így állunk ma a parlamentáris miniszteri felelősség és szolidaritás legelemibb követelményeivel.

És hogy a kép teljes legyen, az országnak elképpedve kell látnia, hogy kormánya együtt fog működni azzal a hadügyminiszterrel, akinek — ha a szájjába adott szavak csakugyan tőle származnak — a magyar alkotmányról ugyanazon fogalmi vannak, amelyekkel a chlopy-i hadparancs támadt reánk. A „monarchiában“ élő egyik „típus“ a magyar nemzet. A magyar állam nyelve éppen csak egyik ama tiz „idioma“ közül, amelyek az egységes hadsereg különböző fajta tagjai között használatosak. Ilyen rokonszenvesen beszél rólunk az új hadügyminiszter ur.

Valóban, ha ezeket a nyilatkozatokat meg nem cáfolja, nincs tisztában vele, hogy közös miniszter létére a magyar államnak is minisztere. S ebben az esetben — azonfelül, amit Apponyi Albert gróf mai nagyfontosságú interpellációjában kérdezett — meg kell még kérdeznünk a magyar miniszterelnöktől azt is, miképpen tartja összeegyeztethetőnek saját felelős alkotmányos állásával, hogy szolidaritást vállal olyan miniszterétársával, aki a magyar állam önállóságával, a magyar nemzet szuverénitásával szemben ilyen feleletet hirdet? Minthogy most már bizonyossá tudja, hogy új hadügyminiszter van, a válasz elől kitérnie alig lehet.

Megnyílt!

SZABÓ MIKLÓS
 világvárosi mintára berendezett
 kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza
 DEBRECZEN Piacz-utca 61. (Fischer-palota.)
 Különtermek mértékutáni megrendelésekre.

Megnyílt!

A megye-gyűlés előtt. Justh Gyula beszámolója.

Hajdúvármegye az obstrukció mellett.

Történelmi nevezettségű napja lesz ma Hajdúvármegyének. Ma fog ítéletet mondani országvilág színe előtt arról a hallatlan merényletről, amelyet külső és belső ellenségeink adáz düvel idítotak ellenünk. Erős meggyőződésünk, hogy Hajdúvármegye csakis ömagához méltó módon cselekedhetik. Hajdúvármegyének el kell ítélni azokat, akik le szereték törni a nemzet most folyó legjogosabb, legtörvényesebb harcát az obstrukciót.

Mert mit jelet most ez a szó, hogy: obstrukció? Jeleti a nemzet jogainak megvédését az osztrák telhetetlen moloch-kal szemben. Tiltakozást az ellen, hogy a katonai terhekkel koldusokká, és szolgálkává tegyenek. Jelenti az obstrukció: a nemzet, a nép jogaiért folytatott küzdelmet: az általános titkos választói jog érdekében.

Hajdúvármegye erről az obstrukcióról fog ma ítéletet mondani. Kétség sem férhet hozzá, hogy milyen lesz ez az ítélet! Hiszen dacára a főispáni erőszaknak, még csa meg sem lehetett kísérteni, hogy az állandó választmánnyal más terjesszenek Hajdúvármegye közgyűlése elé, — mint azt, hogy az obstrukció elítéléséhez Bocskay vármegyéje nem gyalázhathatja meg magát. Mert a hajduk törhetlen függetlenségi érületének szirtjein megtörik a közönyösség, haza árulás tengerének hullámcsapásai. Hajdúvármegye csak tradícióhoz és magához mérten cselekedhetik!

Bocskay vármegyéje csak a nemzet mellett foglalhat állást.

Azok pedig — ha volnának ilyenek — akik konkolyt akartak volna hinteni közibé — megvetése és méltó haragja sújtsa az igaz, független hajduságnak. Hajdúvármegye nem tántorodhatik el a Kossuth Lajos zászlója mellől, amelyet Bocskay, Thököly, Rákóczi óta olyan sokaknak kellett lobogtatni. Mi ki tartunk a zászlóért, a zászló becsületéért!

Hajdúvármegye mai közgyűlésén csakis a jogos nemzeti küzdelem mellett foglalhat állást, amely előbb-utóbb diadalmaskodni fog.

Ugy! Ugyen!

Megújulás.

Irta: VERTESY GYULA.

Néha, mikor a víz mellé érünk, látjuk, hogy a tükre karikézik. Valaki dobhatott bele valamit, hogy ki és mit; azt nem tudjuk, csak a víztükör mozgásáról sejtjük, hogy történt vele valami.

Ugy vagyunk a hangulatainkkal is. Valaki dobott valamit a lelkünkbe; egy szót, egy tekintetet, biztatást vagy lesújtót, és karikézik a lélek hangulatfólszíne.

Valami oka mindig van a hangulatváltozásnak, csak mindig tudjuk, hogy mi. Vagy legalább is nem mindjárt.

Ilyenkor aztán azt hisszük, hogy oknélküliek a hangulataink.

Különösen nem tudjuk sokszor az okát adni egy-egy elkéseredett, a végtelenségig elcsigázó hangulatnak. Csa kráereszkedik a lelkünkre látható ok és előzmény nélkül mint ahogy néha a ké knyári égre, Isten tudja honnan, rászáll valami szürke, gomolygó borulás.

Néha orvul, hirtelen lep meg az efféle hangulat. Napfény, derű vesz körül s egyszerre csak hirtelen, mintha kioltottak volna minden világosságot, sötét lesz, s fáradtan, tehetetlenül támolygunk, mint a vakok.

Valamelyik poéta verseskönyvében olvastam egyszer:

Nem tudom, mi lep meg néha
Vig körben, cimborák között —
Egyszerre csak leszállni érzem
Szívemre a nehéz ködöt.

Nagy igazság! Leszáll a sötét árnyék, — mellyel nem lehet birmi, mert addig uralkodik rajtunk, ameddig neki tetszik.

Sokszor pedig már reggel, ébredéskor oda-telepszik az ágyunkhoz és sötét ködben ébredünk.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke vasárnap délelőtt tartotta beszámolóját választókerületében, Makón. A beszámoló és a vele kapcsolatos népgyűlés fényes sikerű volt. hatalmas demonstráció Justh Gyula mellett, a mely minden árákozást felülmúlt. A makói nép bensőséges meleg szeretettel fogadta képviselőjét, ragaszkodását és becsülését impozáns módon juttatva kifejezésre.

Szombaton este hét óra volt, amikor Justh Gyula és kísérete megérkezett Makóra. Justh Gyula kíséretében voltak: Vertán Etele, Kun Béla, Justh János orsz. képviselők; Buza Barna, Hajdu Frigyes dr volt képviselők, Varsági Zoltán dr, a függetlenségi és 48-as párt kültagja, Jászi Oszkár dr., a Választójogi Országos Szövetségének és Kunfi Zsigmond dr, a Magyarországi Szociáldemokrata Pártnak a kiküldötte.

A bevonulás.

A fogadtatás, amelyben a makóiak Justh Gyulát és társaságát részesítették, olyan nagy-szerű és hatalmas tüntetés volt Justh Gyula mellett, amilyenhez hasonlóra Makón nem emlékeznek. Már délután hat órától kezdve ezer-nyi tömege a polgárságnak gyülekezett a pályaudvar köré és a vonat megérkezéskor idejére már mintegy tízezer főre menő lelkes polgárság nemzet színű zászlók alatt, fákllyák és lampionokkal elfoglalta nemcsak a peront és az indóház előtti nagy tereit, de a evobnulás útvonálnak óriási nagy részét is. A beláthatatlan embertömeg színes lampionokat lengetve s a nemzetiszínű zászlókat meghajtva Justh Gyula előtt, percekig tombolt és eljenzett. Ennek csillapultáival

Szilvássy Alajos dr kir. tanácsos, nyugalmazott pénzügyigazgató üdvözölte a város képviselőjét, aki országos gondjai közepette felkeres iaz ő választóit. A legnagyobb elismeréssel és lelkes hozzájárulással emlekezett meg a véderőjavaslatok ellen és az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében kitéjtett akciójáról. His biztosítja arról, hogy választói tántoríthatatlanul, soha meg nem szünő szeretettel, bizalommal és lelkesedéssel tartanak ki mellette, a nép vezére mellett.

— Ilyen reggelre ébredtem én ma — füzte tovább a beszédét a vacsora utáni feketekávé mellett az én irópaijtásom.

— Furcsa az ilyen ébredés! Amint ott fekszik az ember a takaró alatt, első pillanatra is az jut az eszembe, hogy ilyen lesz a ravaial is. Fehér takaró alatt fogunk mozdulatlanul, némán fekdüni. Egy rugó megpattan, vagy megrozsdásodí kebben a mi hires testgépezetünkben, amelyre olyan nagyon büszkék vagyunk és egyszerre vége mindennek. S amely nap már ébredéskor a halál gondolata fogad, aznap egész nap az élet céltalanságt juttatja eszünkbe minden.

Kezdődik az öltözködésnél a következő monologgal:

Felöltözni? Milyen ostobaság! — Meny-nyive jobb dolguk van az állatoknak. Járnak a maguk bundájában, amit nem kell se fölvenni se levetni reggeienkint, estelenkint: ha álmosak, lefekszenek a földre s ha kialudták magukat: fölkelnek, mennek tovább. Mi meg egyebet sem teszünk, mint öltözünk, vetkőzünk. És járunk nagy hegyesen-hegyesen, fényes lakkcipőkben, finom ruhákban, hordnk kackiás nyakkendőket, órákig öltözködünk, mintha különbe lennénk, mint az utolsó juhászoktutya s mintha nem kellene majd mindent itthagyni, ha bedugnak a földbe.

A férgek a ruhánkból nem kérnek, azoknak csak a mi becses testünk kell majd.

A fürdőszobában (mert azért minden élet-undor mellett is jól esik a friss zuhany) mély-séges megvetéssel nézzük azután lekicsinyelt testünket, közben tapogatva ruganyos izmainkat, jóleső érzéssel, de mégis csak monológok kíséretében.

A népgyűlés.

Vasárnap délelőtt 10 órára volt kitűzve a népgyűlés kezdete. Már jóval a népgyűlés megkezdése előtt nemzetiszínű zászlók alatt, zeneszó mellett vonultak fel az egyes népkörökből a függetlenségi polgárok. Egymás után érkeztek meg a különböző városok kiküldöttei, így a hódmezővásárhelyi függetlenségi és N48-as párt küldöttsége Kun Béla országgyűlési képviselő és Tornyai József vezetésével, a szegedi Papp Róbert és Sáfár László lapszerkesztő, az aradi függetlenségi párt dr. Szudy Elemér lapszerkesztő és Ambrózy Lajos, a nagylaki függetlenségi párt negyven tagu küldöttsége Kollonics József dr, a földéaki kétszáz tagu küldöttség Bugy István, a battonyai küldöttség Mogyoróssy Elek, a mezőkovácsházi, ifj. Purgly János, a kunágota iSzilágyi Gyula, a csanád-apácai Zsikay Imre és Megyery János a magyarbánhegyesi Farkas Ferenc és Batta András, a csanádpalotai Kávay János és az apátialva ifüggetlenségi párt Kardos Nőé vezetése alatt. A szociáldemokrata pártok közül képviseltette magát a szegedi Varsándár Lászlóval és az aradi dr Vadász Armanddal. Üdvözlő távirat érkezett a tornyai függetlenségi s 48-as olvasókör és ugyszólván valamennyi csanádme-gyei függetlenségi szervezetéről.

Justh Gyula beszéde.

Justh Gyula, a függetlenségi párt elnöke, Makó város képviselője, az elnöki felhívásnak megfelelően, lépett a szószékre, hogy beszámolóját megtartsa. Megjelenését percekig tartó viharos eljenzés és szünni nem akaró meleg ováció fogadta, amelynek csillapultával kezdhettem meg Justh Gyula mindvégig feszült figyelemmel hallgatott beszámoló beszédét, amely a következő-kép szól:

Tiszteit polgártársaim! Kedves barátaim! Hálás szívvel köszönöm azt a lelkes fogadtatást, amelyben önök engem részesíteni kegyesek voltak és annál jobban esik ez szívemnek, lel-kemnek, mert tudom, hogy nem nekem szóli, hanem az elveknak, amelyeknek szolgálatában voltam, vagyok és leszek. (Zajos tetszés és eljenzés.)

A küzdelem okai

Mindenkor egész politikai pályámon az elveknak a hatalmat alárendeltem és arra soha sem voltam kapható, hogy a hatalomért az elveket cserben hagyjam. (Ugy van! Ugy van! Elénk tetszés!)

— Izmok, erő? Ernek is valamit. Egy véredényből az agyamra csöppent egy vércsepp s holnapra halott vagyok; egy légyecsipés megöl-hei a legerősebb embert, egy golyó, vagy egy késszurás elnémit akárkit egy pillanat alatt. — Mit ér az erő, az egészség? Annyit, hogy utána kegyetlenül fáj, ha tönkre megyünk. Aki mindig nyomorult, csenevész, annak legalább nem esik rosszul itthagyni az életét.

Fürdésu tán következik a kényelmes lassusággal az öltözködés az állati bundák ismételt visszakiváogatásai közben; azután a reggeli tea, tojás és sonkaszeletek kíséretében, amelyek jóleső fogyasztása közben szídom azt, ki az evést kitalálta, ezt a nyomorult, állati szokást, melynél túlatatosabb alig van.

Reggeli után jó szivarra gyujt és sérámi megy az ember, közben a szivarozó emberisé-gyet s köztük jó magamat az ostoba jelzők töme-gével látván el.

Gyöngörű téli az idő. A kék égen, mintha finom himzés ü finom csipke lenne az a pár kis fehér felhőfoslány. A napsugarak liszta ragyo-gásba vonják az üde, friss levegőben a házak, utcák s emberek körvonalait. Minden olyan derűs, barátságos, nyilt; még a járókelő embe-rek is, hidegtől kissé kipirult arcaikkal, ragyo-gó szemekké olyan vidámaknak, meglegedet-teknek látszanak.

— Mi az ördögért van jó kedvük? — mor-molom magamban. Mintha bizony valami nagy gyöngörű lenne az élet! Akár a hangyák eső előtt, oly vigan futkosnak Vagy ezek annyira ostobák, hogy nem tallják unalmasnak az élet-et. No hiszen tisztelem az izlésüket. Fölkelni, reggelizni, csavarogni egy darabig, azután ha-zamenni, irni, vagy olvasni valamit, ötkor meg-ebédelni (már akkor elmegy az étvágyam, ha

1911 szeptember 26.

Tisztelt polgártársaim! Azt hittük, a mint említettem, hogy az a nagy átalakulás, amely a híres zsebkendőjelenet után a képviselőházban bekövetkezett, át fogja alakítani Magyarországot közéletet reméltünk. De hát hiába. A nemzet reményeinek, leghőbb vágyai nem teljesülhetek, kiderült, hogy a nemzet akarata még mindig nem forrása minden jognak. A többség akarata nem érvényesülhetett, mert a nemzeti előhaladásnak titkos és nem titkos, magukat magyaroknak nevező kerékkötő imegakadályozták, hogy végre valahára király és nemzet megtudja egymást érteni. És mivel az elvek megvalósítása elé leküzdhetetlen akadályok gördültek, annál fogva én és barátaim ellenzékbe mentünk. (Élénk helyeslés.) Ellenzékbe mentünk, mert a hatalom csak annyiban birt előtünk kecsgető értékkel, míg azt reméltük, hogy a hatalommal a lveinket is megtudjuk majd valósítani. (Zajos tetszés és éljenzés.) És most ismét meghátrálást nem ismerve, küzdünk, küzdünk azon elvekért, amely elvekért küzdöttünk a multban és amely elvekhez hűtlenség sohasem lettünk. Küzdünk nemzeti jogokért, népjogokért, szabadságért, a demokratikus haladásért, amely nagy léts dicső eszmék megvalósulása — sajnos — a többség magatartása folytán halasztást szenvedett. A többség akarata nem érvényesülhetett szabadon a képviselőválasztásoknál, nem lehet tehát jogerőre emelkedését minden a törvényben, a házszabályokba megengedett eszközzel lehetetlenné teszi és meg fogja akadályozni. (Éljenzés. Felkiáltások: Eljen az obstrukció.)

A kormány sorsa.

Mai törvényeink keretében tehát az obstrukció az egyedüli eszköz a választási korrupció megtorlására és lehetetlenné tételére. (Zajos tetszés.) És hiába minden mentési kísérlet. A Khuen-kormány napjai meg vannak számlálva. Nincs mentés; ki miben vétkezik, abban kell elpusztulnia. Hiába veszik körül a hálaos beteg ágyát tudósok, orvosok, professorok. Hiába javasolnak képtelenebbnél képtelenebb eszközöket, hiába a főispánok által preparált törvényhatósági injekció: mind nem használnak semmit és csak arra lehetnek alkalmasak legfeljebb, hogy meghosszabbítsák az agóniát. (Ugy van! Zajos tetszés.) Vannak ahhoz értő ss nem értő tudósok, politikusok, pártvezérek, akik se-hogy sem tudnak belenyugodni abba, hogy a képviselőház nagy tudományu, jellemzilárd, köz-

becsülésnek örvendő elnöke és alelnökei szigoruan, betű szerint, teljesen pártatlanul kezelik a házszabályokat és semmiféle trükkökre, semmiféle erőszakra nem kaphatók. Mit ezeknek a tudósoknak, mit nekik minden házszabály, minden jogszabály?

Ez mind csak forma és betű ő szerintük. amely nem köt senkit, amelyet lábbal lehet tiporni. Azt mondják és azt akarják bebeszélni, hogy a házszabálynak nem a betű szerinti értelme, nem az abból kiolvasható rendelkezés, hanem annak valamilyen szelleme az irányadó. Nem gondolják meg ezek a jó tanácsadók, hogyha a házszabályok rendelkezéseinek megtartásától, annak betűszerinti értelmezésétől eltérünk és csupán valami meg nem fogható, konkrét meg nem határozható szellemet fogadunk el, tág kaput nyitunk az erőszaknak. (Ugy van! Ugy van!) Azért a házszabályoknak szigoruan a betű szerinti értelmezéséhez ragaszkodtunknál fogva is. Tekintettel volt erre a mult or-nunk kell, már csak különleges közjogi helyzet-szágygylés is, amikor a házszabályok szigorított alkalmazása alól kivette a közös ügyeket tehát a katonai ügyeket is. (Élénk helyeslés.) A képviselőház mai elnökségét lejtőre vinni, amely a magyar nemzetre végzetes következményekkel járhat, nem lehet.

Auffenberg nyilatkozata.

Az új hadügyminiszter közközre került nyilatkozatait olvasva, önkénytelenül is a hirhedt chlopy. i parancs jut eszünkbe. Telve van az közjogi botlásokkal és rémes perspektívát nyújt a katonai terheknek az eddiginél is nagyobb, fokozottabb mértékben való szaporítása tekintetében. Az önálló magyar állam, a magyar államnyelv magyar hadsereg előtte — úgy látszik — a közös hadsereg kiegészítő részét képező teljesen ismeretlen fogalmak. Egyenrangú tényezőnek tartja magát a magyar államal, biztosít bennünket nagy kegyesen, leereszkedőleg rokonszenvéről. Nem vezeti — úgy mond — ellenséges indulat, ellenszenv Magyarország irányában. Mintha bizony ellenséges indulattal, ellenséges érzülettel és ellenszenvvel lehetne ma Magyarországnak hadügyminisztere. Imperatori allúrikkal veregeti meg a magyar «típus» vállait, viseljétek jól magatokat, szavazatok meg mindent, amit kívánunk, ne nevezményeztetek, hogy a költségvetésben megállapított költségeken felül is költekezünk és akkor majd jóbarátok maradunk és akkor majd

nem fogom közeletetni veletek ellenszenvemet. lönben a véderőjavaslat egyes pontjait gyengéknek tartja és nyíltan megvallja, hogy a hadsereg hadképességének biztosítására még több pénz- és véráldozatra lesz szükség.

Ilyen beköszöntő után képtelenség a véderőről szóló törvényjavaslat további tárgyalása. (Zajos helyeslés.) A kormány kötelessége azt a napirendről levonni és olyan javaslatot terjeszteni a Ház elé, amely tiszta képet nyújt és feltárja a hadvezetőség egész programját, őszintén, hiven, a legnagyobb pontossággal nemcsak 1915-ig, de még az ezután következő időkre vonatkozólag s hogy számot vehessen a nemzet az áldozatok nagyságával. (Élénk helyeslés.) Nekünk kötelességünk az obstrukciót kettőzött erővel folytatni, hogy megmentjük az országot a kiszámíthatatlan súlyos áldozatok tekintetében a sötétbe való ugrástól. (Zajos éljenzés.)

A választói jog.

Az általános, egyenlő és titkos szavazati jogról legutóbb, sokszor és annyi helyen fejtettem a álláspontomat, hogy csak egész röviden kívánok e kérdéssel foglalkozni, mert itt megjelent barátaim úgy is tüzetesen kifejtik a kérdés fontosságát. A mi felfogásunk az, a katonai javaslatokat visszavonni, létesíteni az általános, egyenlő, titkos szavazati jogról szóló törvényt. megalkotni a népparlamentet és azután ez a népparlament döntsön a katonai terhek felett. (Éljenzés.) Khuen felfogása az, hogy előbb a véderő, azután a közigazgatás államosítása, és csak, ha mindezen árkokon keresztül ment, akkor venné azután elő az általános szavazati jogról szóló törvényt, de arról már egyáltalában nem nyilatkozik, hogy milyen lesz az ő általános szavazati joga. Egyik beszédében ugyan azt azt mondta, hogy van ő olyan barátja az általános választói jognak, mint Justh Gyula, de az után egy másik beszédében szólott az általános, egyenlő és «nem tudom én micsoda mindenféle jelzőkkel felruházott választói jogról.» Egy szóval kigunyolta a mi egész mozgalmunkat, kigunyolta az általános, egyenlő és titkos szavazati jogot. (Felkiáltások: Le vele!)

Azután Sallustiustól vett idézetek után így folytatja: — A titkos szavazati jog az egyenlő, a tiszta választással, a nyílt szavazati jog az egyenlő a korrupcióval és akkor mégis akadnak az országban olyanok, akik azt mondják, hogy a magyar faj szupremációját másképp, mint korrupciós eszközökkel fenntartani nem lehet.

Magyarország politikai- és társadalmi épületének alapjait újra kell építenünk, az osztályuralom helyébe a nép uralmának kell jönnie és akkor majd jönni fognak kormányok, amelyek tudatában lesznek kötelességük, amelyek tudni fogják majd a maguk tekintélyét fenntartani. Akkor jönni fognak kormányok, amelyek a mieink lesznek, a nép érdekeiért fog-nak küzdeni és nem fognak idegen érdekeket szolgálni hanem elő fogják mozdítani a nép szellemi és anyagi megerősítését, biztosítani fogják boldogulását. Ha ez bekövetkezik, amint bízom benne, hiszem és remélem, hogy bekövetkezik — akkor Magyarország népe megelégedett és boldog lesz. Adja Isten, hogy minél előbb így legyen. (Hosszantartó és megújuló lelkes éljenzés és taps.)

Justh Gyula beszéde óriási hatással volt hallgatósgára és a választók ezernyi tömege a beszéd befejezte után percekig éljenzett és tüntett Justh Gyula mellett.

A határozati javaslat.

Justh Gyula beszéde után felszólt Kun Béla képviselő, utána a szociáldemokrata párt hivatalos szónoka, dr. Kunfi Zsigmond, majd a választójogi szövetség részéről dr. Jászi Oszkár, továbbá Buza Barna és Hajdu Frigyes volt orsz. képviselők. Epersitt János dr. javaslatára az összes függetlenségi küldöttségek vezetőinek elejelenítő nyilatkozatai után egyhangulag nek elejelenítő határozati javaslatot fogadták el: a következő határozati javaslatot fogadták el:

«A makói polgárságnak szeptember 24-én tartott népgyűlése egyhangulag kimondja, — hogy a parlamentben napirenden levő véderőjavaslatok törvénybe iktatása az ország vagyoni helyzetét súlyosan támadja meg. A kívánt vér- és pénzáldozat teherviselési képességünket túlhaladja és így azok ellen minden célravezető eszközt felhasználni a küz-

megyek az ebédlő felé s eszembe jut az ételeknek mindennapi, unalmas, ezerszer megunt ize), ebéd után a klubba, vizitekre, színházba, közbe egy kis flörtölés, egy pár becsületbeli ügy, egy kapott vagy adott karcolás (még az legalább jár egyik is izgalommal, egy kis félelemmel, mert akárhogy hengegünk a vívőteremben derékig vet közve, előtte félünk valamelyest mindnyájan, mi híres krakélérek s boldogok vagyunk, mikor tul vagyunk a dolgon, még akkor is, ha minket varinak, mert legalább már varnak), — esténként színház, azután kávéház s ez így megy mindennap! Hát ez élet? Hát ennek örülhet más, mint a hülye.

Majd később, hogy adjam az elfogulatlant, az igazságost magammal szemben is, megengedem — hogy a multságok is szóba kerüljenek önmagammal való épületes társalgásom folyamán.

— Multságok? No hiszen, ha azok is multságok! Cigánnyal, vagy anélkül, tisztességes családbeli leányokkal, vagy orfeumi dá-mákkal; családi ebédlőkben, elegáns nagy ét-termekben, vagy különszobákban? Ugyan mind-egy, akárkikkel, a kár hol? Ugyan azok a nő-ták, azok a másnapi macskajajjal, áres zsebek-vel súlyosbitva...

Találkozom egy ismerős lennyal. Kész az alkalom arra, hogy belekössek a Szerelembe.

— És én, ezután a fruska után még ta-valy bolondultam! Szerelmes voltam belé! Szer-elem? Mi az a szerelm? Muló vágyakozás valaki után. Egyszerre vége van, ha célt érünk, ha miénk az imádott lény, kiről hamar belátjuk, hogy milyen unalmas, ha nem kiállhatatlan perszóna. Még szerencse, ha ezt a házasság előtt látjuk be.

Végezetül a házasság intézményét látván

még el néhány «hülye», »ostoba» és ilyenféle jelzőkkel; indultam haza, hogy otthon folytassam tovább a nap undorító unalmait.

Véletlen volt-e, vagy az Isten uja, hogy utközben egyszerre csak egy templom előtt találtam magamat.

A bejáró előtt egy csomó béna, nyomorult koldus üldöglött. Egy szelítött öreg koldus pedig a bejáró lépcsőjére kuporodott és imádságba kezdett. S véle imádkozott a többi nyomorult mind, s mikor az előimádkozó szivből fakadólag bevégezte:

Aldassék a te szent neved, a te nagy jó-ságod mindörökkön örökk — valamennyi, mé-lyen átérve, kórusban mondta utána:

— Aldassék a te nagy jószágod...

Ezek a nyomorultak, akikől ő mindent el-vett, áldják őt, csak azért, hogy nyomorogni, koldulni, de mégis élni hagyja őket s én, aki erős, egészséges, fiatal, gazdag vagyok, s aki lelki életet is tudok élni, és ha akarom, meg tudom az életben látni a szívet, — én csak étközödni tudok!

— Ne vessetek most! Bementem a temp-lomba és bocsánatot kértem a mindeneket hal-lótól, mindeneket látótól és ezentul, ha olyan hangulatacafatok kapaszkodnak a Telkembe, mi-nők ma kapaszkodtak, csak arra gondolok, aki nyomorult, vén, tehetetlen: aki becsstelen, aki nyomorult, aki éheznek, fáznak; aki élethalál közt fekhülye; aki éheznek, fáznak; aki gyógyíthatatlan beteg, aki szik a kórházban; aki gyógyíthatatlan beteg, aki belehalna menten, ha egy pohár bort meginna, belehalna menten, ha egy pohár bort meginna, egy szivart elszivna, vagy egy leányt megölelne — és egyszerre kitisztált az agyam, lelkem és hálát adok az Istennek, hogy a Ma még az enyém.

dő ellenzéknek kötelessége, mert küzdelmünk önzetlen, helyes és a nép millióinak érdekében történik. A mostani parlament nem fejezi ki a nép akaratát, mert censzos választójogunk ennek kifejezésére nem is alkalmas, mert is a népgyűlés feliratban kéri a képviselőházat, hogy a véderőjavaslatok visszautasítása mellett megfelelő módon utasítsa a kormányt, hogy az általános, egyenlő és titkos községenkénti választói jog törvénybe iktatására javaslatot terjesszen elő».

Ezután még a feministák részéről Mellerné Miskolczy Eugénia szólalt fel. A gyűlést dr. Kardos Izsó rekesztette be. A képviselők még a délután folyamán visszautaztak, a csanádme-gyeiek azonban itt maradtak, hogy a megye holnap iközgyűlésén résztvegyenek.

A város közügyei.

Uj posta-palota és mások.

Régóta foglalkoztat már bennünket az új debreceni posta-palotának — sajnos — még mindig csak a terve.

Fővárosias méretekben haladó városunk nagyforgalmu postálya nem nyerhet immár elhelyezési a mai rozoga épületében.

Könnyű ezt thamarosan belátni, de ugylátszik, hogy annál nehezebb tető alá hozni az új posta-palota rég huzódó ügyét.

Régóta tárgyal a város — de a tárgyalások bizony nehezen mennek. A posta ugylátszik, hogy nem sokat törődik Debrecennel.

Most a kereskedelmi és iparkamara sürgős felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a posta-palota ügyében és a várost is felkérte az akciójának a támogatására.

Evvél fog foglalkozni a jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén, amelyet délután három óraker tartanak meg a kis tanácsteremben.

A napirenden egyébként a következő ügyek szerepelnek:

Révész Vilmos és társai helybeli lakosok kérvnye a Mongó-utca nevének megváltoztatása iránt.

Özv. Szepessi Sándorné budapesti lakos kérvnye a város utcáin, közterein és sétányain pihenésre szolgáló padok szállítása tárgyában.

Fazekas János felebbezése kaszáló-földje ügyében beadott kérvnyére hozott 8355-1911. számú tanácsi határozat ellen.

A város házipénztárának, valamint az általa kezelt alapoknak 1912. évi költségelőirányzata.

A Székelyhid—nagylétei h. é. vasut kiépítésének ügye.

A Tiszántúli ref. Egyházkerület Elnökségének átirata a Bethlen-utca 39-ik számú háznak középiskolai internátus céljaira átengedése és az építkezéshez szükséges téglamennyiség adományszolgáltatása iránt.

A debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése Debreczen sz. kir. városnak a III-ik lakbérosztályba sorozása tárgyában.

M. kir. belügyminiszteri rendelet a hordójelzési szabályrendelet tárgyában.

Jakab Jenő kérvnye a Piac-utcában elárúsító bódék felállítására engedélyadás iránt.

A Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara értesítése a debreceni posta kedvezőtlen elhelyezési viszonyainak megjavítása iránt a Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz intézett eldelemügyi m. kir. miniszter urhoz intézett felirása tárgyában.

Ifju Orosz László felebbezése drágasági pótlékok visszatartása ügyében kelt 13619-1911. számú tanácsi határozat ellen.

Löv Alajos kérvnye a községi kötelekbe leendő felvétel kilitásba helyezése iránt.

Egyéb esetleges folyó ügyek.

Meglepetések az egyházi bérpalota építésénél.

Ujabb pótadóra van kilátás.

A presbyteri tagok figyelmébe.

Az egyházi bérpalota építése körül eddig kis meglehetősen bonyodalmak voltak, amelyek úgy látszik nyomon kísérik ezt az ügyet, amíg az építkezést meg nem kezdik.

Alig simultak el a hullámok az építési költségek felemelése körül, már is új meglepetést tartogattak az egyháznál az építési munkálatok biztosításai ügyében.

Lapunk más helyén találja az olvasó a presbiterium mai ülésének tárgysorozátát, — a melynek egyik pontjaként szerepel a bérházépítési ügyet előkészítő bizottság előterjesztése és javaslata a versenytárgyalás eredménye dolgában s döntés az építés munkájának biztosítására.

E pontnál csinált meglepetést az építő bizottság s hogy az egyház ügyeit szíven viselő presbiter kvilágosan lássanak a kérdésben itt adjuk elő a következőket:

A bérház építésre meghirdette az egyház a pályázatot, amelyre számos ajánlat érkezett be. Ezek között nevezetesebb volt egy budapesti cégé, továbbá a nagymagyar alföldi építő és műszaki részvénytársaság debreceni és Tóth István építész debreceni icégeké.

Az építő bizottság az ajánlatok felbontásakor kntalálta, hogy a nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság ajánlata 1 millió 277 ezer korona, Tóth Istváné pedig 1 millió 362 ezer korona. Az egyház szakértőkül meghívta Borsos József városi építést és Horváth János városzerte előnyösen ösmert szakembert, akik az ajánlatokban foglalt tételeket átszámították és felülvizsgálták.

Megtették előterjesztéseiket az építő bizottsághoz s természetesen kimondták azt, hogy a két ajánlat közül a nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság ajánlata a legolcsóbb, amennyiben ez a cég a Tóth István ajánlatánál 85 ezer koronával kevesebb összegért hajlandó az építkezést vállalni.

Az egyház nyilvánvalóan azért hívta meg a város e két szakemberét, hogy a laikusokból álló építő bizottság tagjainak utmutatással szolgáljanak, mégis az építő bizottságban, mely a presbiterium elé terjesztett javaslatokat készítette, azal az abszurdummal álltak elő, hogy habár a nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaságban úgy az erkölcsi mint az anyagi garancia meg van, **technikailag nem lát biztosítékot ajánlatában.**

Különös csodabogár ez a vélemény. Mit jelent az, hogy technikailag nincs garancia az ajánlatban? Erre talán még azok az urak se tudnak felelni, akik ilyen kijelentést tesznek, ellenben, arról tanuságot tettek, hogy az építkezési ügyekhez igen laikusak.

Szemben áll tehát a drága Tóth István féle ajánlat a nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság olcsóbb ajánlatával, — azonban, hogy az egyháznál miféle érdekek kívánnak ebben az ügyben érvényesülni, kitűnik abból is, hogy az építő bizottság az ajánlatok felbontása után még tárgyalásokat folytatott Tóth Istvánnal, aki hajlandónak mutatkozott drágább ajánlatából 38 ezer koronát kegyesen elengedni.

Az, hogy az építő bizottság az ajánlatok felbontása után tárgyalat utólag Tóth Istvánnal,

már magában véve olyan szabálytalanság, — amelyet egy olyan tekintélyes közintézmény, — mint az egyház, nem szabad hogy elkövessen. Ambátor mégis megtörtént a dolog s ha Tóth István engedett ajánlatából, mégis úgy áll a dolog, hogy a nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság így is előnyben van Tóth István ajánlatával szemben, mert így is 38 ezer koronával olcsóbb.

Megtudnók magyarázni, hogy az építő bizottságot mi vezet iebben a kérdésben, amidőn a presbiterium mai ülésén Tóth István drága ajánlatát kívánja elfogadtatni. De nem tesszük, hanem felhívjuk a presbiterium bölcs és józan ítélőképességgel bíró tagjainak figyelmét, hogy az egyház közérdekeiből szükséges itt az olcsóbb ajánlat mellett dönteni. Hova jutna az egyház, ha a bérházépítést erőszakkal drágítja meg. Ez nem vezethetne másra, minthogy a Tóth István ajánlatának többletét a 38 ezer koronát a hívekre kirovandó újabb pótadóval fizetteinek meg. Ez pedig nem lehet érdeke a presbiteriumnak.

Akkor volna helye annak, hogy a drágább ajánlatot fogadja el a presbiterium, ha másik, garanciát nyújtani nem tudó pályázó lenne. De amikor van olyan ajánlattevő, amelyről az építő bizottság, de a város minden tényezője elismeri, hogy úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kiváló a másik pályázó: nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság, akkor itt más érdekeknek nem szabad érvényesülniök, mint annak, hogy az egyházi — közpénztárra és az egyház anyagi viszonyaira ennek a cégnek az ajánlata a legkedvezőbb.

A nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaságnak jeles vezetője Molnár István műépítész, akinek tervezése alapján épült fel az általános tetszést és feltűnést keltő Kölcsony-egyélyző pénztárat Kossuth-utcai palotája. A cég a városban eddig számos építkezésnél angazsálva van. A Debreczenben most folyó nagy-szabásu intézmények és bérházak építését végzi. A napokban nyert megbízást a többek között a fémáru-részvénytársaság gyártelepének építésére. Ezt az építkezést is olcsóbb ajánlatával éppen Tóth Istvánnal szemben nyerte el. Ezenkívül a homok téglagyár építése is kezében van. Mindebből az tűnik ki, hogy ez a cég az, amelyre az egyház a bérpalota építését nyugodt lelkiismerettel rábizhatja.

Ismétlen hangsúlyozni kívánjuk a presbiterium tagjai előtt, hogy a mai ülésen jól fontolják meg a döntést, mert az olcsóbb ajánlat elfogadása kötelességük, ha az egyház érdekét és fölösleges kiadásoktól való megkímélését igazán a szívéükön viselik.

Nagy deficit a dohányjövédékben.

Kevesebb dohány fogyott el. — Az áremelkedés csődje.

Nagy csalódást hozhat a kormánynek az a kimutatás, amelyet ma bocsátottak nyilvánosságra az állam jövédékek 1911. év április eise-jétől június végéig terjedő eredményéről. A beszámoló egyik legfőbb tétele a dohányjövédéki bevételek és kiadások összegezésé és a többi ágaztoker nem is tekintve, már itt is megallapítható, hogy a kormány pénzügyi politikája nem járt azzal az eredménnyel, amilyennek vérmes reményekkel előirányozta.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyuviz.
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinyo-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A kormány május elsejétől kezdve felemelte a dohányárakat. A pénzügyminiszter abban a fellejtésben cselekedte ezt, hogy a felemelt dohányárak feltétlen magasabb jövedelmet is fognak produkálni. Az eredmény azonban nagy csalódást hozott a pénzügyminiszternek, mert a jövedelem nemhogy emelkedett volna, hanem ellenkezőleg, lényegesen csökkent. Az elmúlt évi jövedelemmel összehasonlítva, 280.668 korona 76 fillérrel kevesebb folyt be a dohánygyártmányok eladása címen.

Ez az eredmény mely tanulságot rejt magában, amelyek sehogysem igazolják a kormány politikáját, amely az amugy is túlterhelt közönséget újabb teherrel akarja megadóztatni. Aze eredmény azt jelenti, hogy a dohánygyártmányok nem fogytak oly nagy mértékben, mint ezelőtt. Szóval nemcsak az eddigi dohányanyagot nem tudták eladni, hanem az eladott árumennyiség az eddigi szükségleten jóval alul maradt. Ez pedig azt jelenti, hogy a kormány számításai nem valósultak meg, mert a közönség a felemelt dohányárakkal aránybari leszállította a dohányzást szenvedélyét, sőt nagyon sokan lehetnek azok, akik az igazságtalan drágítás folytán teljesen lemondtak a dohányzástól.

Ha a dohányjövödelmek csökkenése állandó marad, akkor ez a deficit súlyos helyzet elé állítja a kormányt. A kormány a magasabb dohányáraknak megfelelő összeget állította a költségvetésbe, amelynek egyenlegét ez a csökkenés mélyen érinti. Azonban nemcsak ez a deficit billenti fel a költségvetés erre vonatkozó mérlegét, hanem a kőszénbányáknak nagy jövedelmi csökkenése is, amely a jeltett idő alatt 380.471 korona 83 fillért tesz ki. Az állami vasgyárak jövedelme szintén 597.223 korona 86 fillérrel apadtak, úgy, hogy a pénzügyminiszter finánc-politikája teljesen csődöt mondott.

Gyilkosság vagy szerencsétlenség?

Halva találták az utcán.

Derecske szenzációja.

Érdekes bűnügynek a szálat bogozza most a debreceni kir. ügyészség. Derecskén holttan találtak egy jómódu parasztagdát, vérbefagyva a község fútcaján.

A rémes esetben mindedig még nincs semmi világosság. Még azt sem lehetett megállapítani, hogy meggyilkolták-e Baktai Sándort — így hívják a szerencsétlent — mert vagy véletlen szerencsétlenségnek lett az áldozata. Ez utóbbi feltevés azonban nagyon kevésbé valószínű. — Szinte lehetetlen, hogy úgy összetörte volna magát, Baktai Sándor, akár hogy is be volt rugva, a mint holttestére ráakadtak.

A derecskei csendőrség a véres esetet azonnal jelentette a debreceni kir. ügyészségnek és a nyomozást a legnagyobb eréllyel indította meg.

Eddig is már megállapították, — hogy Baktai halálesete igen gyanus körülmények között történt, erre vallanak, hogy a holttesten ütésektől származó sebek vannak. A feje és az orra be van zúzva Baktainak s így arra következtetnek, hogy nem természetes halállal hunyt el. A debreceni kir. ügyészség elrendelte Baktai felboncolását. Emiatt Derecskére utazott Horváth Artúr törvényszéki orvos és Magoss Kálmán kir. ügyész, akik a valódi tényállást fogják felderíteni a titokzatosnak tetsző ügyben. Több tanu azt vallja, hogy Baktai részegen ment haza s lehetségesnek tartja, hogy az illető a földre zuhant s így szenvedte a sérüléseket.

A csendőrség is folytatja az eljárást a különös haláleset ügyében.

Véres utépités.

Egy csecsemő borzalmas tragédiája.

Borzalmas szerencsétlenség történt a hajdudorogi utépitésnél. Egy rémesen összeroncsolt gyermek holtteste tesz rettenetes tanubizonyoságot arról, hogy milyen következményei lehetnek a könnyelmű gondatlanságnak.

A rémes szerencsétlenség úgy történt, hogy a hajdudorogi utépitésnél alkalmazott munkások közül egy pár: a Bernát-házastársak, magukkal vitték a munkába 9 hónapos kisgyermeküket is, a kis Bernát Mariskát.

Ott feküdt, ott játszadozott a gyermek az utszélnek magas partján. Valahogy leászott a kövezetre, az utépitési kézivasut sinjeire. A szülők nem vették észre, hogy gyermekök milyen veszedelmes helyzetbe került, nyugodtan dolgoztak tovább. A kis Mariska ez alatt szörnyű véget ért.

Valami Szabó Zsigmond nevű, félszemére kancsi munkás tolt el a sinen éppen egy kocsi. Nem elég, hogy nem jól látott hibás szemekánál fogva, hanem még alaposan be is volt rugva. Nem vette tehát észre a sinen heverésző Bernát Mariskát. Rátolta a kocsi.

Vértagyasztó jelenet következett erre. A kocsi teljesen összeroncsolta a szerencsétlen gyermeket. Jobb kezét és bal lábát a tőből levágta. Bernát Mariskát beszállították a kózkórházba. Csodálatosképen a gyermek még utközben nem szenvedett ki. Életben maradása csak percek kérdése.

A véres szerencsétlenség ügyében a rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot. Hortobágyi Ernő hallgatta ki a szerencsétlenség előidézőit, akik közül Szabó Zsigmondot mindjárt le is tartóztatta. A szerencsétlenül járt gyermek szülei ellen is olyik az eljárás, hogy gondatlanságuk mennyiben volt előidézője a kis Bernát Mariska borzalmas tragédiájának.

Az egyház ügyei.

Ülést tart a református presbiterium

A debreceni református egyházatanács ma, szeptember hó 26-iká kedden, délután 3 órakor, az egyház taacstermében presbiteri ülést tart.

Sok érdekes tárgy va a presbiteri ülés apirendjére tűzve, amelyek között legfontosabb az egyházi bérpaloták ügye.

A bérház építés ügyét előkészítő bizottság ugyais előterjesztést és javaslatot fog tenni a versenyárgyalásra beérkezett ajánlatokra vonatkozólag.

Döteni fog még a presbiterium a bérpaloták építési mukájának a biztosítása tárgyában.

A presbiteri ülés tárgysorozata a következő. Jeletés arról, hogy a folyó évi szeptember hó 13. apján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve és végzései szeptember hó 19. napján hitelesítették.

A felsőbb leányiskolai igazgatótanács előterjesztése Karácso Julia helyettes tanító álladósítása, a felsőbb leányiskolai második párhuzamos osztály megnyitása és egy tanári állás szervezése irát.

Küldöttségi vélemény a parochiális körökbe a presbiterválasztásra vonatkozólag kiadott két szabályrendelet-tervezetre.

A bérházépítés ügyét előkészítő bizottság előterjesztése és javaslata a versenyárgyalási hirdetés folytán beérkezett ajánlatokra vonatkozólag; döntés az építés munkájának biztosítására.

Rózsa Sándor egyházmegyei pénztárnok — kérvénye Kovács János vallástanító lelkész nyugdíjintézet 104 korona fentartói járulékanak ufalványozása tárgyában.

Zoltai Lajos muzeumi ör a kistemplomi repect harang fényképét ajándékol adja.

Segélykérvény Eperjesen református templom és lelkészlak építésére.

A kisenyedi református egyház segélykérvénye templomának ujjaépítésére.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

— Nem lesz közgyűlés. Ugy tervezték a városházán, hogy e hó utolsó napjaiban megtartják a város közgyűlését. Erre azonban, mint értesülünk, sosem kerül. mert a felhalmozott ügyek elkészítése még folyamatban van. A legközelebbi közgyűlés október hó elején lesz s oly gazdag tárgysorozata lesz, hogy két napot is igénybe vesz a közgyűlés.

— A sertésvásártér kibővítése. A város tanácsa mai ülésén foglalkozott azzal az előterjesztéssel, amelyet a sertésvásártér kibővítése ügyében adtak be A tanács véglegesen nem döntött ez ügyben, mert az a felfogása, hogy a sertésvásártér elég nagy s ha a forgalom akadályozva van, úgy ez azért történik, mert a szekerek állják el az utat. A tanács másképen fog majd gondoskodni a sertésvásártér rendezéséről.

— Vizsgálat a házipénztárnál. Ma délelőtt pénztárvizsgálat volt a városnál. A vizsgálaton megjelent a belügyminiszterium kiküldötte is Kovács József polgármesteren kívül. A vizsgálat mindent rendben talált.

— A rendőrség mint szállásadó. Tizenkét év óta nincs lakása saját bevallása szerint Veres Imrénnek. Ma este a rendőrség úgy fogta el, amint Arpad-tér 36. sz. alatt éppen önkényesen akart szállást keresni magának. Mikor előállították, nagy örömmel vette tudomásul, hogy szállása lesz az éjszakára. «Hideg van kint, instállom alássan, köszönöm a tekintetes ur szívesességét, hogy megkímél tőle...» Veres Imrét így lecsukták a hűvösre, hogy meg ne fázzon. Mégis csak humáns intézmény az a rendőrség: éhezőknek ételt, hajléktalanoknak szállást ad...

— Kikapott a gazdasszonytért. Ugyancsak megjárta Téglási Róza 14 éves cselédeány, aki Kovács Ignácznénál szolgált mindenesi minőségben. A gazdasszonya egy goromba lelvél Róth Adolfinéhoz, régi haragosához küldte. A két civakodó fél között Téglási Róza huzta a rövidebbet: Róth Adolfiné a gorombát levél elolvasása után nekiment és alaposan összevissza püfölte. A földhöz vágta a szerencsétlen 14 éves gyermeket. A rendőrség a brutális asszony ellen megindította az eljárást.

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti

Naponta érkeznek megiepő szép ujdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás

Csipkeáruház

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz. Kizárólag alkalmi vételek.

Kérem a cégre ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

— **Öngyilkosság Hajduböszörményben.** Fekete József hajduböszörményi gazdálkodó szüleinek Réti-nevű tanyáján az istállóban felakasztotta magát. Mire ráakadtak, már halott volt. Az esetet bejelentették a debreczeni kir. ügyészségnek, ahonnan a temetési engedélyt megadták. Fekete József egy sor irást sem hagyott hátra, amelyben tettét megmagyarázná. Valószínű, hogy szerelmi bánatában lett öngyilkos.

— **A Hittanszaki Önképző Társulat megalakulása.** A főiskola keretében levő ifjúsági egyesületek most tartják alakuló gyűléseiket. Így a H. Ö. T., mely 23-án alakult meg a következő tiszttal: Elnök Nagy István senior. alelnök Bányai Lajos 4. th., titkár Pánczél Jenő 3. th., főjegyző Szász Imre 4. th., pénztáros Kolozsvári Kiss László 3. th., aljegyző és könyvtáros Szambathy Imre 2. th. A választmány tagjai lettek Németh Károly 4. th., Dancsházy Sándor 3. th., Nagy Jenő 2. th., Vargha Ferenc 1. th.

— **A homokkerti református Olvasó Egylet közgyűlése.** A homokkerti ref. olvasó egylet szeptember 24-iken délután 3 órakor saját helyiségébe rendkívüli közgyűlést tartott. A határozatképes számban megjelent egyleti tagok sorában ott láttuk nt. János Zoltán lelkész urat, ki hosszabb szabadságáról nem régen érkezett haza; továbbá dr. Nyiri Ernő vár. biz. tagot stb. A gyűlést Patay József h.-elnök, a jegyzőkönyvet Szücs János h.-jegyző vezette. A közgyűlés főtárgya lemondás folytán megüre sedett választmányi tisztségek betöltése volt. Pénztárnok lett egyhangulag Siskovits Kálmán választmányi helyre pedig Kozma Lajos választott meg szintén egyhangulag. A többi tárgyak elintézése után a gyűlés véget ért.

Dr. GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám. (A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bírói-vizsgára** igen jutányosdíjazással. **Három hónap alatt doktorátushoz juttat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

Régi dereceni kapu-zörgetőkről.

Debrecen multjából.

Az emberiség történetét messze visszamenőleg kutatgatni egyik legkiválóbb tulajdonsága a magyar irodalomnak.

A mult időkre vonatkozó bármilyen szeméremi, de bizonyos adat nagy értéket képvisel, mert ezekből állapíthatjuk meg az emberi élet fokozatos fejlődését.

En is szívesen kutatok a rég multak emlékei közt s már gyermekkoromban áhitatosan hallgattam ama öreg matrónák, nagyasszonyok előadásait, akik ifjongó szeretettel beszéltek ama korszakról, mikor egy garas volt a körtéze bor Debreczenben s ugyanannyi egy font hus.

Es nagy gyönyörűséggel szívtam fel a lelkem a multnak arra sok jellemző színnel kifestett képét, melylyel a mostani Svetits-zárda (előbb izraelita templom) helyén, a Szent-Anna-utcában levő nagy «szállá»-ban tartott farsangi bálakat rajzolta elem apró gyerekek egy

ilyen beszédes nagyasszony, úgy harminc évvel ezelőtt. Persze én kacagtam azon, hogy az akkori szegény leányok, akiknek szülei sem kocsival, sem szekérral nem pendelkezhettek, esős és sáros időben dézsában jártak a bálra, Olyanformán ugyanis, hogy «hét szélre» kiöltözve a gyönyörűséges béli ruhákban, beleültek egy kétfülű nagy dézsába, amelybe azután erős villarudakat dugtak s két markos legény úgy cipelte végig a leányasszonyt a sárba fult padlókon, egy legény meg oldalt a kézi lámpással vigyázott, hogy félre ne libbenjenek a dézsa.

Most a minapában a vasuton megint találkoztam egy ilyen tisztos matrónával, akinek a leke szívesen kalandozott vissza a multakba. Sok mindenről beszélgettünk s én előhozakodtam a régi kapuzörgetőkkel is.

Manapság, a villamos csengők korszakában vajjon hányan emlékeznek arra az időkre mikor még dróthuzalos csengők sem voltak: de mikor a «szellérakók»-nak, ha éjszakára kint maradtak, még is csak be kellett a lakásba jutni, anélkül, hogy az utcára lakó házigazdák verték volna fel az ablakon keresztül.

Régi korban játszó német és francia regényekben sokat olvastunk a kapu-kalapácsról. A kapubejáratokon a csüngött láncon a fakalapács ezzel zörgettek fel hozzátartozóikat a későn, kapuzárás után jövők.

Hét ilyen kapuzörgetők voltak Debreczenben is, de nem, fakalapács alakjában.

Az egyes, sok lakó által lakott ház kapuja mellett, az ugynevezett kis ajtón ugyanis különféle vasdiszítések voltak. Diszítések, amelyek azonban praktikus szolgálatot teljesítettek, amennyiben mozgathatók voltak olyanformán, hogy a felemelhető vascsiradék visszahullottak egy vasplatinra, vaslapra, ami messzehangzó zörejt okozott.

En még ösmertem két ilyen kapuzörgetőt s figyelmessé is tettem azokra Zoltay Lajost, a városi muzum nagy tudásu, igazán éber órét. Egy Timár-utcai házon volt az egyik s ez, mikor a kaput renoválták, be is került az a városi muzumba. A másik a mostani Kigyó-utcán volt. Most már az is eltűnt, hova lett, nem tudom! Debreczen ősi multjából valók ezek az emlékek. Hogy megemlékeztem róluk annak tulajdonítható, hogy annak a derék, tisztos óz matrónának a vasuti kocsiban megígértem, hogy irni fogok erről a tárgyról.

Panaszkodott ugyanis a hirlapokra, hogy az ilyen szerinte is érdekes tárgyakkal nem foglalkoznak a debreczeni lapok, csak a marólgos cselédleányok érdektelen esetével.

Igéretemet beváltottam. Ime itt a cikk a debreczeni kapuzörgetőkről.

Szy.

TÁVIRATOK.

Nagy hajókatasztrófa.

Páris, szeptember 25. Toulonból borzalmas hajókatasztrófa híre hozza a táviró lapunk zártakor: A »Liberté» páncéloshajón tűz ütött ki s attól a hajó felrobbant. Ötszáz matróz életét veszítette, száz pedig csak úgy menekült meg, hogy a robbanás előtt a tengerbe ugrottak.

A kiewi merénylet után.

Kiev, szeptember 25. Kievből érkezett távirat szerint Bagrovot, Stolypin gyilkosát, hajnalban kivégezték. Bagrov kivégeztetése előtt azt a kívánságát fejezte ki, hogy egy rab-

bival szeretne beszélni. Ohajtását teljesíteni akarták, de értesítették, hogy a beszélgetésnél egy ügyésznek is jelen kell lennie. Ekkor lemondott kívánságáról s meglehetősen apatiával várta, amíg a vesztőhelyre viszik. Az akasztás rövid ideig tartott. Rendzavarás nem történt.

Debreczeni ingatlanforgalom.

Kik az új ház- és telektulajdonosok?

Özv. Koroknai Sándorné Tar Juliánna veszi a debreczeni 5422. sz. t. j. k. b. n. foglalt 6 hold 1350 négyszögöl ondódi földet özv. Moldoványi Jánosné és társaitól 8000 kor.

Lichtblau Albert veszi a debreczeni 9555. sz. t. j. k. b. n. foglalt 100 öl libakerti földet Pergár Károlyné Kiss Juliánától 2525 kor.

Zákány Ferenc veszi a pusztia fancieskai 105 sz. t. j. k. b. n. foglalt 14 hold 1557 négyszögöl kasszálót Erdei Zsuzsánna Balogh Mihálynétől 12 ezer kor.

Ludmány György és neje Molnár Eszter veszik a debreczeni 458. sz. t. j. k. b. n. foglalt Ber-Öcsényi-utca 22. sz. házat Sallai János és neje Nyitrai Juliánától 11600 kor.

Gyöngyösi János és neje Nagy Juliánna veszik a debreczeni 5615. sz. t. j. k. b. n. foglalt 4 hold 800 négyszögöl ondódi földet Balogh István és társaitól 2880 kor.

Id. Oláh András veszi a debreczeni 10868. sz. t. j. k. b. n. foglalt 674 négyszögöl újföldet Gáti Ferenc és nejétől 6400 kor.

Steiner Jakabné Verbovszki Judit veszi a debreczeni 11116. sz. t. j. k. b. n. foglalt 350 négyszögöl újföldet Németi Józsefné Ormós Esztertől 3150 koronaért.

Czegléd/Andrásné veszi a debreczeni 5451. sz. t. j. k. b. n. foglalt Vörösmarti-utca 14. sz. házat ifj. Weichinger Károlytól 8000 kor.

Id. Csige Imréné Kertész Erzsébet veszi a debreczeni 1964. sz. t. j. k. b. n. foglalt Csapó-utca 72. sz. házat Kádár Ferencétől 9600 kor.

Ungvári László és neje Kovács Eszter veszi a debreczeni 8053. sz. t. j. k. b. n. foglalt Bercsényi-utca 16. sz. házat Ludmány György és neje Molnár Esztertől 10500 kor.

Kenyeres Jánosné Szanka Zsuzsánna veszi a debreczeni 4461. sz. t. j. k. b. n. foglalt 300 négyszögöl majorsági földet a debreczeni izraelita Kegyes társulattól 1800 kor.

Kozák Ferenc és neje Nyilas Zsuzsánna veszik a debreczeni 2082. sz. t. j. k. b. n. foglalt 1 hold 1500 négyszögöl ondódi földet Berecz Jánostól 220 kor.

Csige József és neje veszik a pusztá nagy-hegyesi 63. sz. t. j. k. b. n. foglalt 7 hold 800 négyszögöl tanyaföldet Sipos Gyula és Erzsébet illetőségét 4000 kor.

Apródi Mária veszi a debreczeni 7. sz. t. j. k. b. n. foglalt Csapó-utca 42. sz. házat özv. Szikszay Istvánné és társaitól 54500 kor.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Szeptember 25.

Az árak 50 kilogramonként

buza okt.	11 78—11 75.
buza apr.	12 04—
rozs okt.	10 12—10 15.
zab május.	—
zab okt.	9 38—9 44.
Tengeri szept. 1911	—
Tengeri máj. 1912.	8 40—8 37.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 837.75.
Osztrák hitelrészvény 642.—.

Főmunkatárs:
VOITH GYÖRGY ZOLTÁN

**Tisztítsd cipőt csak
Globin
cipőkrémmel
Mindenütt kapható.**

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és altesti bántalmaknál és mint üdítő ital is, ivó- vagy savanyuvízzel hígítva elismerten kitünő szolgálatot tesz a

Gróf Keglevich István utódai

Cognac

BUDAFOK

Bel- és külföldön kizárólag DISZORLEVÉLLEL kitüntetve. — Mindenütt kapható!

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedelem

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzze be.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann-féle gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztilák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztilával **kor. 1.50.** Postai szétküldés jegkevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvéttel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sinek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok **kölcsönbe** is adtnak.

TELEFON 142—14. Sürgőncim: BARSEL.

Vállalkozók és iparosok,

kik órabéres alkalmazottakkal dolgoztatnak, okvetlen szerezék be a most megjelent

Órabér kiszámítási táblázatot.

Kapható: **Tóth István**
s. mérnöknel (Veres-u. 19. sz.)
déli és esti órákban.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papirárak

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

Üzleti könyvek,

Képes levelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

————— **Izléses** —————

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Órajavitások gyorsan és pontosan készülnek
Apródnál Piacz- 12. szám (Stenczinger-ház.)

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelent-
kezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó.
Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malom-
köz 5. sz.

Tanuló fizetéssel felvétetik Apródy József mű-
órásnál Piacz-u. 12. szám. (Stenczinger-ház.)

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyernek
Takács Sándorné nőruha varrodájában
Kölcsey-utca 22.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására ho-
zom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai
fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ó-
fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös za-
matos 58 korona, fekete bikavér 65 korona.
Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyő-
ződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilog-
rammos postamintát 4 koronáért küldök. —
Cím: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiumába.

Kifutó fiú lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Zongorákról ad felelősség mellett gyakorolt,
lelküismeretes urnó kezdőknek és haladóknak.
A zenetanár nő garantálja a tanítvány elvál-
lalása esetében a sikert: kitűnő módszere
mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a
legelhanyagoltabbul tanítatottaknál a legtró-
videbb idő alatt. Cím a kiadóhivatalban.

Egy vasút, ipari célra nagyon alkalmas, eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

10 Krajezár
egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papirkereskedésében
Piacz-utca 12. sz.

TELI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test
vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

EGERBEN emelets uriház eladó. Bővebbet Ba-
logh örnagnál, honvéd-kórházban Budapest.
Ügynökök díjaztatnak.

Legpon-
tosabb **Órák**
legolcsóbban

GASPARIK ADÁM

órák és ékszerésznél

Eunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K.
Tokaji édes aszabor 5 félliteres üveg 12 ko-
rona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

Saját szabadalmazott gézgéppel
poloskairtást felelőséggel

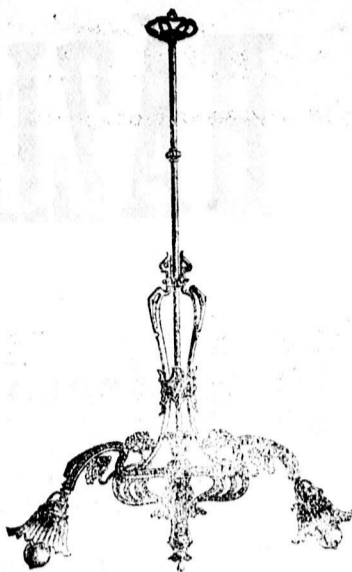
ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel
szolid árban vállalok. Telefon 878. sz.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Új-utca sarkán épült

új Wiener-féle palotába

helyezte át.

!! Mérsékelt árak !!

286. sz. h.
1911.

Must eladási hirdetmény.

A városi szegényház szőlőtelepén
termelt 50-60 hektoliternyi, olasz riz-
linggel vegyes must **folyó hó 28-án,**
csütörtök délután 4 órakor a szegény-
ház gondnoki irodájában a számvevő-
ség kiküldötté közbejöttével megtartandó
szóbeli árverésen elfog adatni.

Az árverésben résztvevők kötelesek
az árverés megkezdése előtt 100 azaz
egyszáz korona bántpénzt készpénzben
letenni.

Vevő köteles leendő a szükséges
mennyiségű hordót a gondnok által
megjelölt napon az intézet telephére ki-
szállítatni, a mustot a leszüretelés nap-
ján elszállítatni s az esedékes összeget
az intézet gondnokának kezéhez egy
összegben azonnal lefizetni.

A megjelölt mennyiségért szava-
tosság nem vállalatik.

A szőlő leszedése és beszüreése a
szegényház gondnoka által fog eszkö-
zöltetni.

Debreczen, 1911. szeptember 23.

Kiss Lajos
gondnok.

Takaréktűzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa
puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági
eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

15,900 — 1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa
közhírré teszi, hogy az alább megne-
vezett lakások bérbeadására a **folyó**
1911. évi szeptember hó 30. napján, azaz
szombaton d. e. 9 órakor a városi háza
tanácsstermében nyilvános árverés fog
tartatni.

A bérbeadó helyiségek a követ-
kezők:

1. A Hatvan-utca 23-ik számú ház-
ban levő s jelenleg a honvéd katonai
kincstár által bérelt helyiségek, mely
áll egy elő-, öt lakó-, egy sötétszobából,
egy kézi-, egy sötétkamarából, pincéből,
padlásból és egy klozettből.

2. A Simonty-utca 2-ik számú bér-
házban levő II. emelet 8-ik számú la-
kás, mely áll: négy lakó-, egy elő-,
egy fürdőszobából, egy konyha, egy
kamara egy padlás, egy pince és egy
klozettből.

Az 1912. évi május hó 1-től az
1915 évi május hó 1-ig terjedő 3 évre.
Kikiáltási ár 1600 korona.

Az árverelőik által az árverés al-
kalmával a kikiáltási ár 10 százaléka
készpénzben vagy óvadékképes érték-
papirokban az árvereltető bizottságnál
leteendő.

Az árverési feltételek a számvevő-
ségnél, a hivatalos órák alatt (8-1-ig)
az érdeklődők által megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Ta-
nácsának 1911. évi szeptember hó 21-én
tartott üléséből.

A városi tanács.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek
megfelelhessünk, téglagyárunk üzem-
képességét lényegesen emeltük és
ma már abban a kellemes helyzet-
ben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk
mérsékelt árak mellett. Kívánatra
áránlattal bármikor készséggel
szolgálunk.

**„Béni“ gyártelep és mező-
gazdasági r.-t. Nyirbátor.**